

PRIOPĆENJE

Obvezni ste da prilikom dozvoljenih radnji, u svom proizvodu ili aplikaciji navedete izvor podataka.

GODINA VIII

SARAJEVO, 29.10.2021.

BROJ 9

POSLOVNE STATISTIKE

INDEKSI PROMETA TRGOVINE NA MALO U BIH, RUJAN 2021

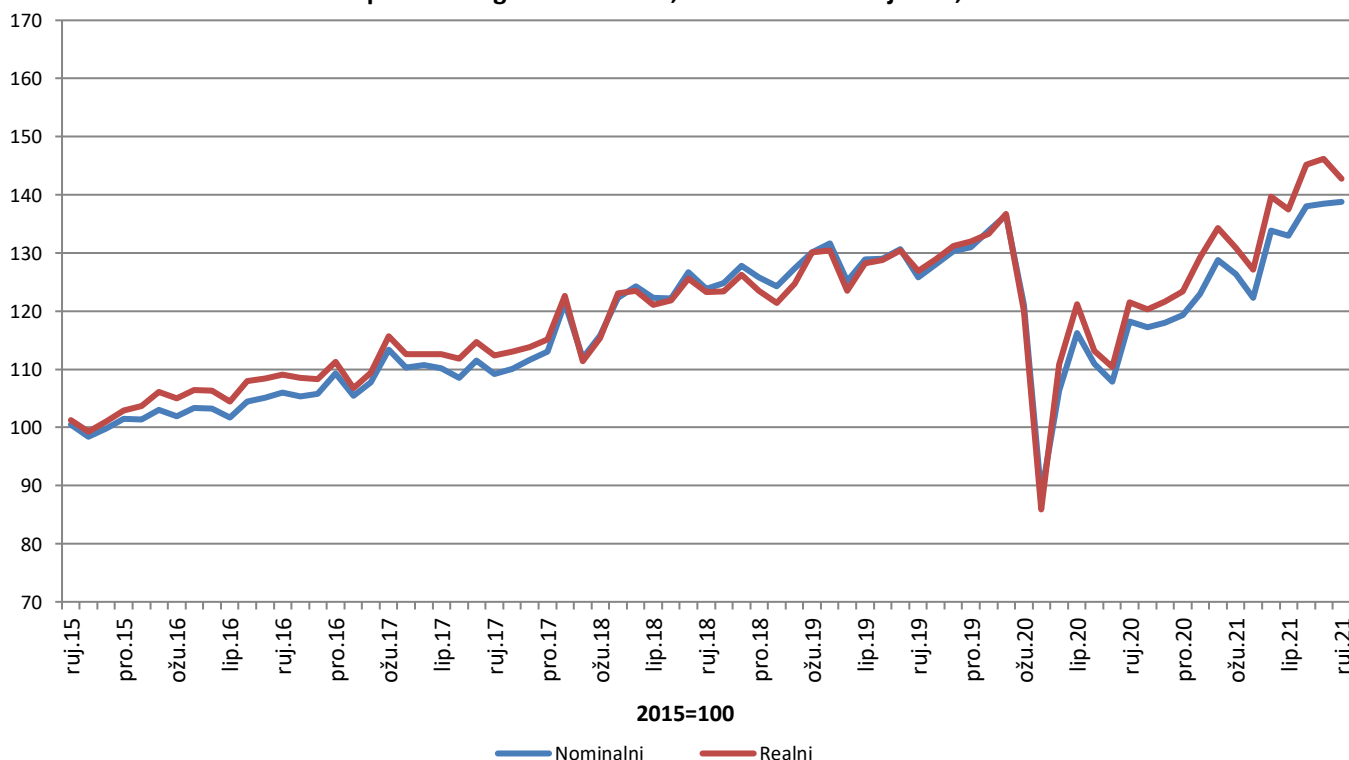
Ukupan desezonirani promet trgovine na malo u BiH u rujnu 2021. godine, posmatran u tekućim cijenama, ostvario je rast od 0,2% u odnosu na kolovoz 2021. godine. Pad prometa ostvaren je u trgovini neprehrambenim proizvodima u iznosu od 0,9%, dok je u trgovini prehrambenim proizvodima (hranom, pićem i duhanskim proizvodima) zabilježen pad prometa u iznosu od 0,2%.

Posmatrano u stalnim cijenama, ukupan desezonirani promet trgovine na malo u BiH u rujnu 2021. godine zabilježio je pad od 2,4% u odnosu na kolovoz 2021. godine. Pad prometa zabilježen je u trgovini neprehrambenim proizvodima u iznosu od 5,2%, dok je u trgovini prehrambenim proizvodima (hranom, pićem i duhanskim proizvodima) zabilježen pad prometa u iznosu od 0,6%.

Ukupni indeks prometa trgovine na malo u BiH u rujnu 2021. godine ostvario je nominalni rast od 38,8%, dok je realni rast iznosio 42,7% u odnosu na baznu (2015) godinu.

Dati podaci su desezonirani.

Indeksi prometa trgovine na malo, desezonirana serija BiH, 2015=100

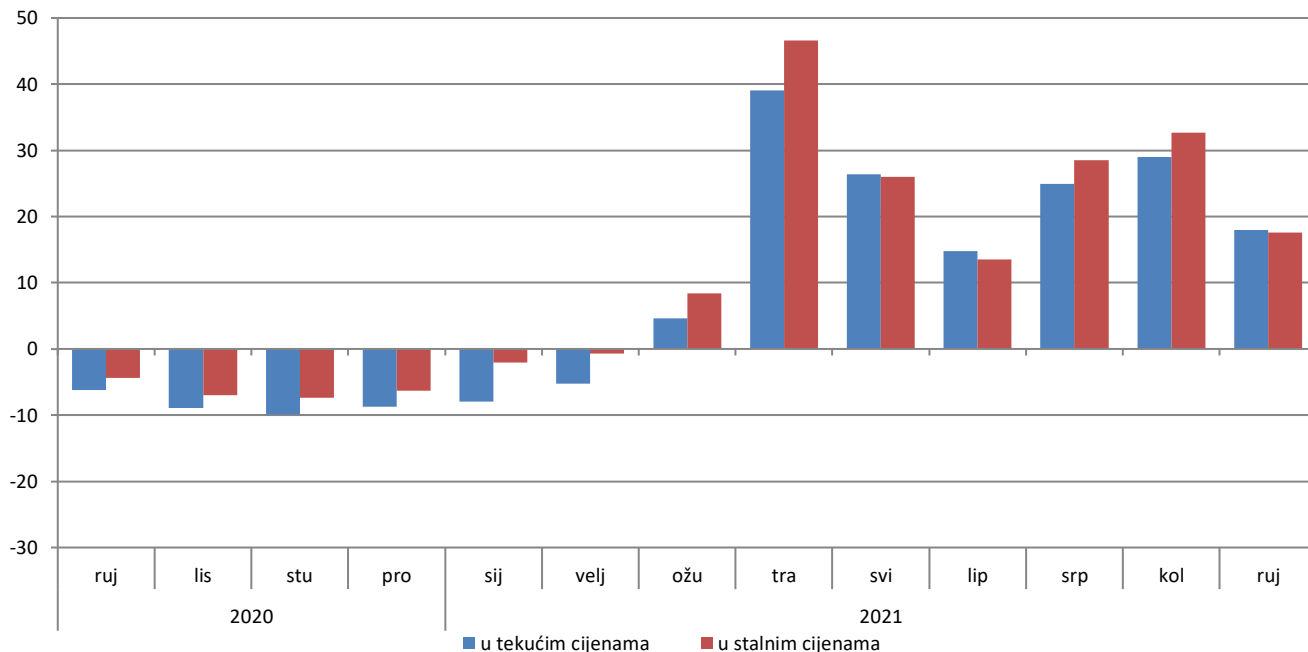

Ukupan promet trgovine na malo u BiH, promatran u tekućim cijenama, u rujnu 2021. godine ostvario je rast od 18,0% u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Promet prehrambenim proizvodima (hranom, pićem i duhanskim proizvodima) ostvario je rast od 10,1%, dok je promet neprehrambenim proizvodima ostvario rast od 12,5% u odnosu na mjesec 2020.

Promatrano u stalnim cijenama, ukupan promet trgovine na malo ostvario je rast od 17,6% u odnosu na rujnu 2020. Promet prehrambenim proizvodima ostvario je rast od 7,5%, dok je promet neprehrambenim proizvodima ostvario rast od 20,3% u odnosu na isti mjesec prethodne godine.

Dati podaci su kalendarski prilagođeni.

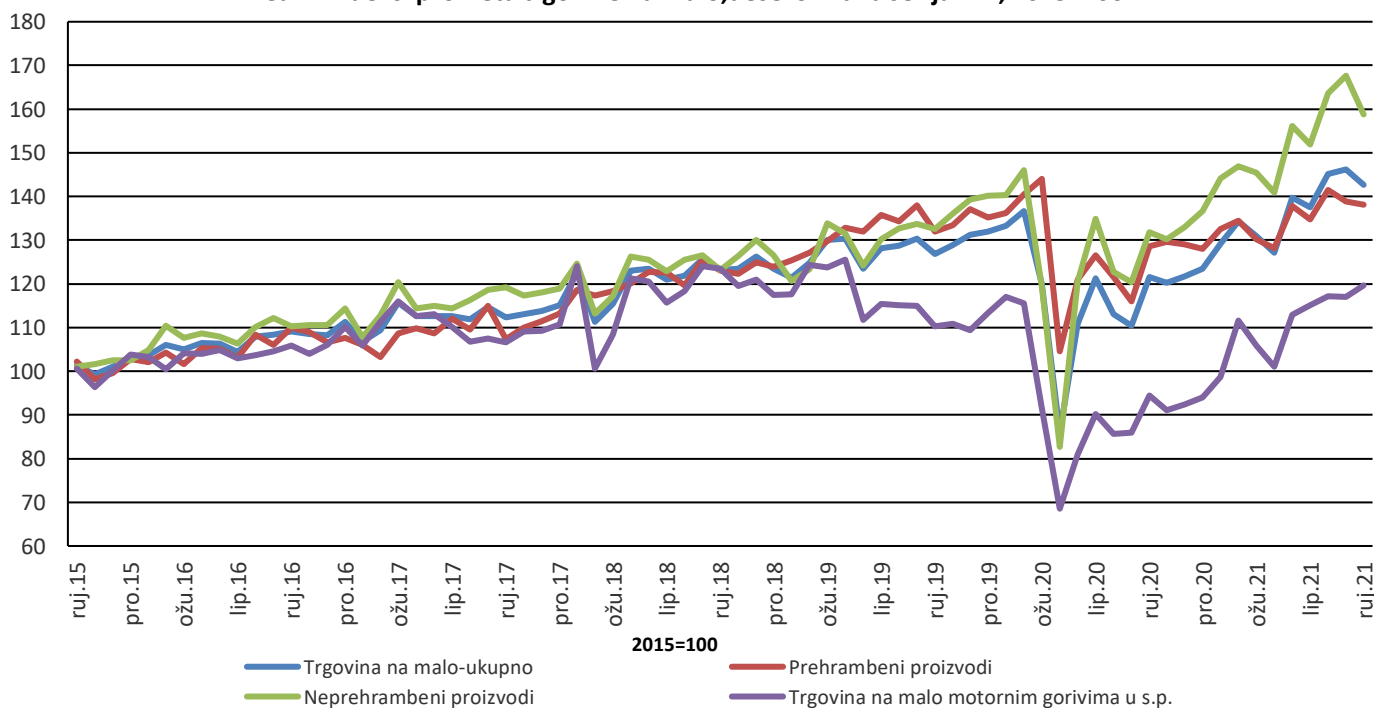
Godišnje stope promjene trgovine na malo, kalendarski prilagođena serija BiH

U odnosu na baznu (2015) godinu, realni indeks prometa prehrambenim proizvodima u rujnu 2021. godine ostvario je rast od 38,1%, dok je promet neprehrambenim proizvodima ostvario rast od 58,9%. Promet od trgovine na malo motornim gorivima ostvario je rast od 19,7%.

Dati podaci su desezonirani.

Realni indeksi prometa trgovine na malo, desezonirana serija BiH, 2015=100

Tablica 1: Mjesečne stope promjene izračunate iz realnih indeksa prometa trgovine na malo

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	II 2021 I 2021	III 2021 II 2021	IV 2021 III 2021	V 2021 IV 2021	VI 2021 V 2021	VII 2021 VI 2021	VIII 2021 VII 2021	IX 2021 VIII 2021
47	UKUPNO TRGOVINA NA MALO	3,9	-2,5	-2,9	10,0	-1,6	5,6	0,7	-2,4
47.3	Trgovina na malo motornim gorivima u s.p.	13,1	-5,0	-4,6	11,6	2,0	1,7	-0,1	2,3
47 bez 47.3	Trgovina na malo, osim trgovine motornim gorivima u s.p.	1,8	-1,9	-2,5	9,5	-2,5	6,7	0,9	-3,5
47.11, 47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima	1,4	-3,1	-1,6	7,5	-2,2	5,0	-1,9	-0,6
47.11	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u n.p.	0,8	-2,9	-1,1	7,4	-2,5	5,3	-1,9	-0,7
47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u s.p.	8,5	-4,9	-6,1	8,6	0,6	1,7	-1,1	1,4
47.19, 47.4 do 47.9	Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima	2,0	-1,1	-3,1	10,8	-2,7	7,7	2,5	-5,2
47.19	Ostala trgovina na malo u n.p.	2,0	-2,3	-6,3	12,0	-1,8	3,6	-2,0	-3,1
47.4	Trgovina na malo informacijsko-komunikacijskom opremom u s.p.	9,8	-0,9	2,3	2,3	-4,6	16,0	-4,7	-2,9
47.5	Trgovina na malo ostalom opremom za kućanstvo u s.p.	1,8	8,8	-5,3	-2,8	4,7	0,8	-0,6	-0,1
47.6	Trgovina na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju u s.p.	-4,6	5,8	5,7	-3,9	-2,4	3,7	4,9	1,8
47.7	Trgovina na malo ostalom robom u s.p.	2,0	-4,9	-1,2	17,7	-6,1	12,3	5,6	-8,2
47.9	Trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica	8,1	8,1	-6,3	-2,6	11,1	-1,1	-0,9	-1,0
47.51, 47.71, 47.72	Trgovina na malo tekstilom, odjećom, obućom i proizvodima od kože u s.p.	5,1	5,0	55,9	-26,2	-12,3	20,8	3,8	-7,4
47.54, 47.59	Trgovina na malo namještajem, opremom za rasvjetu i električnim aparatima za kućanstvo u s.p.	2,1	6,1	-4,9	-4,9	11,1	3,2	-0,6	-6,6
47.73, 47.74, 47.75	Ljekarne, trgovina na malo medicinskim i kozmetičkim preparatima u s.p.	0,6	1,2	9,9	-1,1	-2,5	1,7	2,8	-0,2
47.61, 47.62, 47.63	Trgovina na malo knjigama, tiskom, muzičkim i videozapisima u s.p.	7,0	5,4	7,5	-4,1	-1,2	-0,9	9,6	16,0
47.64, 47.65	Trgovina na malo sportskom opremom, igrama i igračkama u s.p.	-19,1	6,6	12,2	8,4	-5,1	4,6	19,9	-14,1

* *desezonirani podaci*

* *podaci za prethodno razdoblje su revidirani*

Tablica 2: Godišnje stope promjene izračunate iz realnih indeksa prometa trgovine na malo

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	<u>III 2021</u> III 2020	<u>IV 2021</u> IV 2020	<u>V 2021</u> V 2020	<u>VI 2021</u> VI 2020	<u>VII 2021</u> VII 2020	<u>VIII 2021</u> VIII 2020	<u>IX 2021</u> IX 2020	<u>I-IX 2021</u> I-IX 2020
47	UKUPNO TRGOVINA NA MALO	8,4	46,6	26,0	13,5	28,5	32,7	17,6	18,4
47.3	Trgovina na malo motornim gorivima u s.p.	15,7	47,4	39,5	27,6	36,7	36,2	26,7	22,6
47 bez 47.3	Trgovina na malo, osim trgovine motornim gorivima u s.p.	6,7	46,4	22,9	10,3	26,6	31,8	15,3	17,4
47.11, 47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima	-9,6	22,3	14,0	6,4	16,7	19,6	7,5	7,6
47.11	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u n.p.	-10,5	21,9	13,5	6,7	17,2	20,2	7,5	7,6
47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u s.p.	2,5	27,1	19,5	3,5	11,5	14,3	7,1	7,1
47.19, 47.4 do 47.9	Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima	21,2	68,4	29,1	12,7	33,3	39,8	20,3	24,4
47.19	Ostala trgovina na malo u n.p.	-2,3	30,5	11,5	1,2	12,2	14,0	0,3	4,1
47.4	Trgovina na malo informacijsko-komunikacijskom opremom u s.p.	95,9	149,0	60,9	45,8	79,6	55,9	34,4	63,2
47.5	Trgovina na malo ostalom opremom za kućanstvo u s.p.	38,4	35,3	8,3	9,1	15,8	17,6	9,3	13,0
47.6	Trgovina na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju u s.p.	77,6	124,8	19,6	3,1	25,7	53,5	43,9	35,0
47.7	Trgovina na malo ostalom robom u s.p.	23,6	116,1	51,0	19,8	55,5	64,9	35,4	39,7
47.9	Trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica	50,9	37,0	8,9	15,5	4,0	10,8	2,2	13,4
47.51, 47.71, 47.72	Trgovina na malo tekstilom, odjećom, obućom i proizvodima od kože u s.p.	82,3	764,6	90,0	22,5	93,4	98,6	54,7	69,1
47.54, 47.59	Trgovina na malo namještajem, opremom za rasvjetu i električnim aparatima za kućanstvo u s.p.	64,9	85,5	6,7	9,5	24,3	26,2	7,5	18,7
47.73, 47.74, 47.75	Ljekarne, trgovina na malo medicinskim i kozmetičkim preparatima u s.p.	-3,3	33,9	26,5	12,8	15,3	18,7	14,9	11,5
47.61, 47.62, 47.63	Trgovina na malo knjigama, tiskom, muzičkim i videozapisima u s.p.	15,4	65,9	40,5	15,0	9,1	36,2	61,9	24,5
47.64, 47.65	Trgovina na malo sportskom opremom, igrama i igračkama u s.p.	122,7	151,9	14,8	-0,2	32,3	62,6	34,0	39,4

* kalendarski prilagođeni podaci

*podaci za prethodno razdoblje su revidirani

Tablica 3: Mjesečna serija realnih indeksa prometa trgovine na malo, 2015=100

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	II 2021	III 2021	IV 2021	V 2021	VI 2021	VII 2021	VIII 2021	IX 2021
47	UKUPNO TRGOVINA NA MALO	134,3	130,9	127,1	139,7	137,5	145,2	146,2	142,7
47.3	Trgovina na malo motornim gorivima u s.p.	111,6	105,9	101,1	112,9	115,1	117,1	117,0	119,7
47 bez 47.3	Trgovina na malo, osim trgovine motornim gorivima u s.p.	141,8	139,2	135,7	148,6	144,9	154,5	155,8	150,3
47.11, 47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima	134,4	130,2	128,2	137,8	134,7	141,5	138,8	138,1
47.11	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u n.p.	141,1	136,9	135,3	145,3	141,8	149,3	146,4	145,3
47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u s.p.	91,2	86,7	81,4	88,4	89,0	90,5	89,5	90,7
47.19, 47.4 do 47.9	Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima	147,0	145,4	140,9	156,2	151,9	163,6	167,6	158,9
47.19	Ostala trgovina na malo u n.p.	104,6	102,2	95,8	107,3	105,4	109,1	106,9	103,6
47.4	Trgovina na malo informacijsko-komunikacijskom opremom u s.p.	176,4	174,8	178,7	182,9	174,4	202,3	192,8	187,2
47.5	Trgovina na malo ostalom opremom za kućanstvo u s.p.	125,8	136,8	129,6	126,0	131,9	133,0	132,2	132,0
47.6	Trgovina na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju u s.p.	207,0	218,9	231,3	222,2	216,8	224,8	235,7	239,9
47.7	Trgovina na malo ostalom robom u s.p.	186,3	177,2	175,0	206,1	193,4	217,3	229,5	210,7
47.9	Trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica	188,8	204,2	191,3	186,4	207,1	204,7	202,8	200,7
47.51, 47.71, 47.72	Trgovina na malo tekstilom, odjećom, obućom i proizvodima od kože u s.p.	252,3	265,0	413,0	304,8	267,4	323,0	335,1	310,2
47.54, 47.59	Trgovina na malo namještajem, opremom za rasvjetu i električnim aparatima za kućanstvo u s.p.	136,4	144,8	137,7	130,9	145,3	150,0	149,1	139,3
47.73, 47.74, 47.75	Ljekarne, trgovina na malo medicinskim i kozmetičkim preparatima u s.p.	133,8	135,3	148,8	147,2	143,5	145,9	150,0	149,7
47.61, 47.62, 47.63	Trgovina na malo knjigama, tiskom, muzičkim i videozapisima u s.p.	117,8	124,2	133,5	128,1	126,6	125,5	137,5	159,5
47.64, 47.65	Trgovina na malo sportskom opremom, igrama i igračkama u s.p.	248,7	265,1	297,5	322,4	305,8	319,8	383,4	329,3

* *desezonirani podaci*

* *podaci za prethodno razdoblje su revidirani*

Tablica 4: Realni pokazatelji prometa trgovine na malo, izvorna (neprilagođena) serija

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	Stope promjene				Indeksi prometa 2015 = 100			
		IX 2021 VIII 2021	IX 2021 IX 2020	IX 2021 ø2020	I-IX 2021 I-IX 2020	VI 2021	VII 2021	VIII 2021	IX 2021
47	UKUPNO TRGOVINA NA MALO	-14,1	17,9	24,3	18,5	140,1	163,3	169,7	145,7
47.3	Trgovina na malo motornim gorivima u s.p.	-11,2	26,7	38,6	22,6	117,6	134,6	142,2	126,3
47 bez 47.3	Trgovina na malo, osim trgovine motornim gorivima u s.p.	-14,9	15,7	20,9	17,5	147,5	172,8	178,8	152,2
47.11, 47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima	-15,1	7,5	6,8	7,6	133,8	157,3	159,1	135,0
47.11	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u n.p.	-15,4	7,5	6,2	7,7	140,1	165,8	167,4	141,6
47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u s.p.	-12,2	7,1	13,1	7,1	92,2	101,8	104,8	92,1
47.19, 47.4 do 47.9	Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima	-14,8	21,0	30,6	24,5	157,0	183,5	192,5	164,1
47.19	Ostala trgovina na malo u n.p.	-17,4	0,3	4,3	4,1	107,6	125,5	127,3	105,1
47.4	Trgovina na malo informacijsko-komunikacijskom opremom u s.p.	-2,0	34,4	68,3	63,2	170,9	200,2	194,8	191,0
47.5	Trgovina na malo ostalom opremom za kućanstvo u s.p.	-7,3	9,3	28,8	13,2	146,0	160,1	160,4	148,7
47.6	Trgovina na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju u s.p.	-0,6	43,9	70,2	35,0	215,0	225,7	293,6	292,0
47.7	Trgovina na malo ostalom robom u s.p.	-17,9	37,1	43,7	39,9	197,1	239,1	257,1	211,0
47.9	Trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica	4,8	2,2	11,2	13,4	202,4	195,6	185,0	193,8
47.51, 47.71, 47.72	Trgovina na malo tekstilom, odjećom, obućom i proizvodima od kože u s.p.	-24,3	54,7	72,0	69,1	295,0	393,3	422,2	319,4
47.54, 47.59	Trgovina na malo namještajem, opremom za rasvjetu i električnim aparatima za kućanstvo u s.p.	-18,6	7,5	20,8	18,7	154,9	185,2	183,2	149,2
47.73, 47.74, 47.75	Ljekarne, trgovina na malo medicinskim i kozmetičkim preparatima u s.p.	-9,5	14,9	12,5	11,8	136,9	147,4	161,4	146,1
47.61, 47.62, 47.63	Trgovina na malo knjigama, tiskom, muzičkim i videozapisima u s.p.	30,3	61,9	132,0	24,5	111,7	118,6	191,5	249,6
47.64, 47.65	Trgovina na malo sportskom opremom, igrama i igračkama u s.p.	-14,1	34,0	44,6	39,4	305,8	319,8	383,4	329,3

*podaci za prethodno razdoblje su revidirani

Tablica 5: Nominalni pokazatelji prometa trgovine na malo, izvorna (neprilagođena) serija

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	Stope promjene				Indeksi prometa 2015 = 100			
		IX 2021 VIII 2021	IX 2021 IX 2020	IX 2021 ø2020	I-IX 2021 I-IX 2020	VI 2021	VII 2021	VIII 2021	IX 2021
47	UKUPNO TRGOVINA NA MALO	-11,3	18,0	23,7	15,6	135,5	154,4	160,3	142,2
47.3	Trgovina na malo motornim gorivima u s.p.	-10,7	42,7	51,2	27,6	125,8	147,0	157,2	140,4
47 bez 47.3	Trgovina na malo, osim trgovine motornim gorivima u s.p.	-11,5	11,4	16,5	12,4	138,8	156,9	161,4	142,8
47.11, 47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima	-14,5	10,1	9,9	9,6	143,3	167,7	170,1	145,4
47.11	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u n.p.	-14,9	10,2	9,1	9,7	149,1	175,9	177,9	151,5
47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u s.p.	-12,0	9,6	16,0	9,3	112,2	123,8	127,7	112,4
47.19, 47.4 do 47.9	Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima	-8,9	12,5	22,6	14,9	135,3	148,5	154,5	140,8
47.19	Ostala trgovina na malo u n.p.	-16,3	0,3	5,1	3,9	104,3	120,3	122,3	102,4
47.4	Trgovina na malo informacijsko-komunikacijskom opremom u s.p.	-1,4	31,2	62,1	56,1	144,0	167,5	162,6	160,4
47.5	Trgovina na malo ostalom opremom za kućanstvo u s.p.	-6,7	11,7	31,8	14,2	146,3	160,5	161,6	150,7
47.6	Trgovina na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju u s.p.	10,5	45,6	82,9	28,8	174,3	179,9	246,4	272,3
47.7	Trgovina na malo ostalom robom u s.p.	-8,2	18,7	24,8	21,0	149,5	160,6	171,3	157,2
47.9	Trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica	7,4	5,7	14,8	13,3	201,1	195,8	185,3	199,0
47.51, 47.71, 47.72	Trgovina na malo tekstilom, odjećom, obućom i proizvodima od kože u s.p.	-13,2	20,1	44,4	41,5	170,0	195,1	203,9	176,9
47.54, 47.59	Trgovina na malo namještajem, opremom za rasvjetu i električnim aparatima za kućanstvo u s.p.	-18,4	10,2	23,9	19,9	151,8	182,1	182,1	148,6
47.73, 47.74, 47.75	Ljekarne, trgovina na malo medicinskim i kozmetičkim preparatima u s.p.	-9,1	15,6	13,3	12,5	146,3	157,5	172,5	156,7
47.61, 47.62, 47.63	Trgovina na malo knjigama, tiskom, muzičkim i videozapisima u s.p.	32,1	65,8	138,0	25,8	131,1	140,3	226,6	299,3
47.64, 47.65	Trgovina na malo sportskom opremom, igrama i igračkama u s.p.	-11,4	22,9	35,5	31,4	226,7	228,0	270,4	239,6

*podaci za prethodno razdoblje su revidirani

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Cilj istraživanja

Svrha mjesečnog istraživanja trgovine na malo je dobivanje pravovremenih informacija o promjenama u razini prometa (nominalne i stvarne vrijednosti) i ostalim relevantnim pokazateljima iz oblasti trgovine na malo u BiH. Indeks prometa trgovine na malo jedan je od ključnih pokazatelja gospodarske aktivnosti zemlje koji pomaže tijelima javne uprave i tvrtkama iz privatnog sektora u procesu donošenja odluka. Također se koristi za procjenu rezultata maloprodajnog sektora, potrošnje kućanstava, kao i pri izračunavanju nacionalnih računa.

Metodologija istraživanja u potpunosti je usklađena s onom propisanom Uredbom Vijeća (EZ) br. 1165/98 o kratkotrajnoj poslovnoj statistici iz 1998. i njezinim izmjenama i dopunama (u daljnjem tekstu EU-STS propisi), kao i Eurostatovim preporukama iz ove statističke oblasti.

Obuhvat

Istraživanjem su obuhvaćeni poslovni subjekti / pravne osobe registrirane prema osnovnoj djelatnosti za obavljanje djelatnosti trgovine na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima (odjeljak 47 - KD BiH 2010), a u manjoj mjeri i poslovni subjekti razvrstani prema glavnoj djelatnosti, ali obavljaju i djelatnost trgovine na malo. Za potrebe istraživanja korištena je Klasifikacija djelatnosti Bosne i Hercegovine - KD BiH 2010, koja je u potpunosti usklađena s Euroskom klasifikacijom gospodarskih djelatnosti NACE Rev.2. Cjelokupno područje Bosne i Hercegovine obuhvaćeno je istraživanjem. Poduzetnici nisu bili uključeni u istraživanje.

Uzorak

Za provođenje istraživanja trgovine na malo u BiH koristi se kombinirani metod punog obuhvata i stratifikovanog slučajnog uzorka. Uzorak je podijeljen na stratume prema entitetu kojem poslovni subjekt pripada, klasi financijskog podatka (financijsko izvješće za prethodnu godinu) i djelatnosti poslovnog subjekta (oblast 47-KD BiH 2010). Kao pomoćna stratifikaciona varijabla koristi se broj zaposlenih. Izabrani uzorak trgovine na malo za 2021. godinu reprezentativan je na razini Bosne i Hercegovine, kao i na razinama Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko distrikta BiH.

Prikupljanje i obrada podataka

U provođenju istraživanja učestvuju sve tri statističke institucije u BiH. Osnovna varijabla promatranja je mjesečni promet poslovnog subjekta bez PDV-a, koji je sukladno EU-STS regulativom iskazan posebno. Podaci prikupljeni od jedinica izvješća, putem obrasca M KPS TRG 01, predstavljaju temelj za procjenu podataka za ukupnu populaciju. Agregiranje prometa na više razine (grana, oblast, specijalni agregati) djelatnosti se vrši prije kompilacije indeksa.

Kompilacija indeksa

Indeksi prometa trgovine na malo računaju se u odnosu na novu baznu (2015) godinu, primjenjuje se u obračunu indeksa od siječnja 2018. te se iskazuju u realnim i nominalnim vrijednostima. EU uredbom (EC) broj 472/2008 propisana je primjena bazne 2015 od siječnja 2018. u zemljama članicama EU. Nominalni indeks prometa izražen je u tekućim cijenama (nije otklonjen utjecaj promjene cijena). Korisnicima statističkih podataka je veoma važno da prate dinamiku kretanja pojave tijekom vremena i u te svrhe koristimo realni indeks prometa. Realni indeks je izražen u stalnim cijenama i dobije se je deflacioniranjem nominalnih vrijednosti prometa prilagođenim Indeksom potrošačkih cijena.

Sezonsko i kalendarsko prilagođavanje indeksa

Statističke institucije u BiH uvažavajući način diseminacije podataka u EU, indekse objavljuje u sljedećim oblicima:

- izvorni (neprilagođeni) indeksi,
- sezonski prilagođeni indeksi- desezonirani indeksi i
- kalendarski prilagođeni indeksi

S obzirom da desezonirani i kalendarski prilagođeni indeksi imaju mnogo veći značaj i reprezentativniji su korisnicima statističkih podataka detaljno su prikazani u tabelarnom obliku.

Desezoniranje podrazumijeva da su su podaci prilagođeni za utjecaj sezone i kalendarske dane. Mjesečni indeksi i stope promjene se prema preporukama Eurostata prezentiraju i tumače u desezoniranom obliku.

Kalendarsko podešavanje podrazumijeva da su podaci prilagođeni za utjecaj kalendarskih i radnih dana. Podaci koji se porede sa podacima istog razdoblja prethodne godine se prezentiraju i tumače u kalendarski prilagođenoj formi indeksa ili stopa rasta. U slučaju da navedeni kalendarski efekti značajno utiču na promatranu vremensku seriju, potrebno je iste otkloniti.

Kalendarsko i sezonsko prilagođavanje vrši se u JDemetra+ aplikaciji (verzija 2.2.0) metodom TRAMO-SEATS na izvornim mjesečnim serijama podataka i sukladno smjernicama Eurostata. Zbog svojstva primijenjene metode prilagođavanja, dodavanjem novih mjesečnih opservacija mogu nastati određene promjene na ranijoj seriji već objavljenih sezonski i kalendarski prilagođenih indeksa.

Diseminacija podataka

Rezultati istraživanja izražavaju se u obliku indeksa i stopa promjene te se od siječnja 2014. godine u redovitoj mjesečnoj periodici publikuju u formi priopćenja za javnost na web stranici Agencije za statistiku BiH (www.bhas.gov.ba). Prezentacija i interpretacija indeksa potpuno je usklađena s onima koje su propisane EU-STS regulativom što omogućava domaćim i međunarodnim korisnicima neposredno poređenje indeksa prometa trgovine na malo BiH sa indeksima drugih zemalja.

Revizija podataka

Redovita priopćenja trgovine na malo se objavljuju u mjesečnoj dinamici i sadrže preliminarne podatke. Revizija podataka podrazumijeva da se podaci za prethodni mjesec (t-1) revidiraju sukladno novim informacijama, te je moguće da se podaci objavljeni nakon revizije razlikuju od ranije objavljenih, preliminarnih podataka. U priopćenjima je jasno naznačeno o kojim se podacima radi, tako da korisnici statističkih podataka mogu pravilno da ih tumače. O izmjenama podataka i razlozima korisnici će biti obavješteni na prikladan i transparentan način, u redovitim mjesečnim priopćenjima i drugim publikacijama za javnost kao i na web stranici Agencije za statistiku BiH.

Definicije

Promet je ukupan fakturirani iznos koji poslovni subjekt obračuna za prodane robe ili pružene usluge u trgovini na malo tijekom referentnog razdoblja trećim osobama i odgovara njihovoj tržišnoj vrijednosti. Uključuje i troškove povezane sa prodajom kao što su transport, pakiranje, itd. prenijete na kupca, čak i ako su ti iznosi posebno iskazani na fakturama. Porez na dodanu vrijednost (PDV) isključen je iz prometa.

Promet od djelatnosti trgovine na malo obuhvata vrijednost svih roba prodatih stanovništvu za osobnu uporabu ili uporabu u kućanstvu u promatranom razdoblju

- Promet prehrambenim proizvodima obuhvata promet koji su ostvarili poslovni subjekti registrirani u djelatnostima 47.11 i 47.2. (pretežno hrana, piće i duhanski proizvodi).

- Promet neprehrambenim proizvodima obuhvata trgovinu na malo raznovrsnom robom koji su ostvarili poslovni subjekti registrirani u djelatnostima 47.19, 47.4-47.9.

Promet od ostalih djelatnosti obuhvaća vrijednost svih ostalih prodatih proizvoda i usluga na tržištu (trgovina na veliko, posredovanje u trgovini na veliko, ugostiteljstvo, transport i ostale djelatnosti).

Kratice

EU- Europska unija

Eurostat- Statistički ured Europske unije

FZS FBiH- Federalni zavod za statistiku Federacije BiH

KD BiH 2010- Klasifikacija djelatnosti Bosne i Hercegovine 2010

NACE Rev.2- Statistička klasifikacija ekonomskih djelatnosti u EU

RZS RS- Republički zavod za statistiku Republike Srpske

SPR- Statistički poslovni registar

s.p.- specijalizirane prodavnice

n.p.- nespecijalizirane prodavnice

- nema pojave

Publikuje Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon: +387 (33) 911 911 | Telefaks: +387 (33) 220 622

Elektronska pošta: bhas@bhas.gov.ba | Internetska stranica: www.bhas.gov.ba

Odgovorne osobe:

Velimir Jukić, Pomoćnik ravnateljice za poslovne statistike

Vesna Čužić, ravnateljica

Priopćenje priredili: Alen Bajramović, Mirza Agić

Razmislite o očuvanju okoliša prije tiskanja dokumenta.